



SUSTAINABILITY UPDATE 2018

Duurzaam denken, duurzaam doen

SUSTAINABILITY COMMITMENTS 2030

SUSTAINABILITY COMMITMENTS 2030

De Sustainability Commitments van onze groep zijn conform de internationale normen en in overeenstemming met de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties.

• Economische sterkte en innovatie voortstuwen	04
Ternocem®	05
CSC	07
Mebin: Restbeton recycled	08
Warmbeton	09
• Onze milieuafdruk terugdringen	10
Emissies	11
Waterverbruik	12
Ontwerptool Groen Beton	13
• Een goede buur zijn	14
Plan van transformatie	15
Traineeships	17
• Naar uitmuntendheid in veiligheid en gezondheid op het werk	18
Health & Safety	19
Clean Site / Safe Site	20
Veilig rijden	21
Visible Felt Leadership	22
Pulso	23
• Circulaire economie ondersteunen	24
Alternatieve grondstoffen	25
Rewinn	26
• Compliantie garanderen, transparantie creëren	27
Compliantie en anti-corruptie	28
ISO en AID Intalex	29

Duurzaamheid. Het is een essentieel onderdeel van het beleid van onze groep. Wat we doen, hoe we dat doen, met wie we dat doen: elk onderdeel van ons werk is gericht op duurzaamheid.

Daarom gaan we er ook een verbintenis over aan, of beter: zes verbintenissen. Onze *Sustainability Commitments 2030* definiëren de essentiële thema's en principes van onze nieuwe duurzaamheidsstrategie. We leggen onszelf hiermee duidelijke doelstellingen op die we tegen 2030 willen bereiken. Ze dagen ons uit om nieuwe oplossingen te vinden, om onze manier van denken te veranderen en zo onze business nog duurzamer te maken. Ze stuwten ons voort naar verbeteringen en vernieuwingen die de sleutel vormen van ons langetermijnsucces.

Waar staan we in die zoektocht naar verbeteringen en vernieuwingen? Welke uitdagingen hebben we deze laatste 2 jaar omgezet in oplossingen? Dat leest u in deze Sustainability Update.

The background of the page is a photograph of two small green seedlings with several leaves each, growing out of a crack in a light-colored, textured surface like concrete or gravel. The lighting is soft and natural, highlighting the vibrant green of the leaves against the muted tones of the ground.

Duurzaam denken, duurzaam doen



1 Economische sterkte en innovatie voortstuwen

We willen duurzame rentabiliteit veiligstellen door alle processen en middelen effectief te beheren en door producten en diensten continu te vernieuwen.

Innovatie begint al vóór het productieproces. Namelijk bij de grondstof.

TERNOCEM®

Een klinker produceren met minder CO₂-uitstoot?
De laboratoriumproeven met Ternocem®-klinker leveren hoopgevende resultaten op.



Het is geen toeval dat onze laboratoria zo nauw betrokken zijn bij de ontwikkeling van de Ternocem®-klinker. België en Nederland zijn vaak het eerste aanspreekpunt voor de HeidelbergCement Groep wanneer het om ondersteunend onderzoek gaat.

Tot 30% minder CO₂-uitstoot dankzij Ternocem®-klinker

Een klinker produceren met minder CO₂-uitstoot? In 2012 startte de HeidelbergCement Groep een onderzoeksproject naar de ontwikkeling van de toen zogenoemde BCT-klinker. Intussen zijn er verschillende proefmalen in ENCI Maastricht gerealiseerd met deze alternatieve klinker, die ondertussen de naam Ternocem®-klinker kreeg. De Applied Technology Laboratories in Rotterdam en Maastricht speelden hierbij een cruciale rol.

Bij de productie van Ternocem®-klinker komt tot 30% minder CO₂ vrij dan bij de productie van gewone Portlandklinker. Dat blijkt uit onderzoek in het HeidelbergCement Technology Center (HTC) in Leimen (Duitsland). De groep streeft er nu naar om een

Ternocem®-klinker te maken met een vergelijkbaar gedrag als traditionele Portlandklinker. In deze industriële testfase werd een beroep gedaan op ENCI Maastricht voor een testproductie van Ternocem-cement®. De Applied Technology Laboratories (ATL) van Rotterdam en Maastricht zijn nauw betrokken bij de uitvoering van een groot scala aan betonproeven. Ook worden er tests uitgevoerd in verschillende toepassingen (blokken, wegen, ...), waarbij ook stalen worden genomen die in de laboratoria verder worden geanalyseerd. De huidige regelgeving rond cement is uitsluitend gebaseerd op klassiek cement (op basis van Portlandklinker). De proeven in onze laboratoria dragen bij aan onze kennisontwikkeling ter voorbereiding van de

normalisering van het nieuwe bindmiddel: hoe verhoudt het zich binnen de huidige regelgeving qua duurzaamheid, sterkteontwikkeling, consistentie, milieuklassen, ...? De resultaten van de proeven zijn zeker hoopgevend. Het betekent dat parallel hiermee over andere vragen nagedacht kan worden: hoe regelen we de aanvoer van grondstoffen voor de Ternocem®-klinker? Als deze moeten worden aangevoerd, behoudt de productie dan haar economische en ecologische meerwaarde? En kan de nieuwe klinker op zich bestaande grondstoffen vervangen? Of wordt deze het best gebruikt naast de huidige Portlandklinker? Deze thema's worden tegen het licht gehouden om tot een optimale productie te komen.



Waarom tot 30% minder CO₂?

- In Ternocem®-klinker zit minder calciumoxide (en meer siliciumoxide) dan in Portlandcement
- Ternocem®-klinker moet minder fel verhit worden om er een bindmiddel van te maken

Door zelf een duurzame voortrekker te zijn, stimuleren we ook de economische kracht van onze klanten.

CSC

Mebin behaalt CSC-certificatie 'Goud': garantie op duurzame betonmortel

Als eerste betonmortelproducent ter wereld behaalde Mebin de CSC-certificatie 'Goud'. Deze certificatie biedt garanties aan de klanten. Wanneer deze voortaan te maken krijgen met duurzaamheidsvragen (bijvoorbeeld vanuit BREEAM), kunnen ze aantonen dat ze werken met producten van een CSC-gecertificeerde leverancier – en op die manier duurzame projecten realiseren.

CSC (Concrete Sustainability Council) is een keurmerk dat zich concentreert op responsible sourcing. Het toont op een transparante manier in welke mate een bedrijf in de betonsector actief is op het gebied van:

- duurzame ontwikkeling
- verantwoorde herkomst van grondstoffen in de toeleveringsketen

Concreeet beoordeelt het de milieu-impact van de hele keten van het productieproces én de impact op de sociale en economische omgeving. CSC kijkt dus niet alleen naar de betonmortel zelf, maar ook naar de (verantwoorde) herkomst van grondstoffen: aanvullende stoffen en cement. Ook cementpartner ENCI, dat net als Mebin tot de HeidelbergCement Groep behoort, is CSC-gecertificeerd. Beide CSC-scores samen zorgden voor de 'Gouden' wereldprimeur van Mebin.

www.csc-nl.nl



Alle Mebin-betoncentrales beschikken over de CSC-certificatie 'Goud'.

Om economische kracht en innovatie te stimuleren hoef je niet altijd grootse vernieuwingen te realiseren. Het zijn vaak de kleine dingen, die het doen.

MEBIN: RESTBETON RECYCLED

Mebin recyclet restbeton

Het is niet te vermijden: na elke levering blijft er een restje beton achter in de betonmixer. Voor Mebin is dat restbeton zeker geen afval. Bij de dagelijkse reiniging van de mixers wordt alles gerecycled – zelfs het cementwater. Op elk van de 32 centrales van Mebin staat een recyclemachine. Een mixer lost zijn inhoud daarin en de machine spoelt het beton uit. Daarna blijft er zand en grind over, maar ook cementwater. Het cementwater wordt hergebruikt als aanmaakwater; de andere materialen worden hergebruikt in de productie. Dat recyclede materiaal is van voldoende kwaliteit om te worden gerecycled in allerlei toepassingen.



Dankzij de recyclemachines, die in elke fabriek staan, gaat er bij Mebin geen restbeton verloren.

Dankzij de recyclemachines gooit Mebin dus geen beton meer weg: alles wat van een werf terugkomt, wordt hergebruikt. Door in de betoncentrales een zero waste economy op te zetten, werkt Mebin aan een schoner milieu.

Als er grotere volumes in de betonmixers achterblijven, bijvoorbeeld wanneer een aannemer te veel heeft besteld, dan worden deze naar een recyclebedrijf gebracht.

[Lees hier meer over Rewinn.](#)



Het Applied Technology Laboratory in Rotterdam werkt mee aan het onderzoek naar warmbeton, een beton met hoge thermische inertie.

Innovatie zonder extra isolatie

Snel en duurzaam bouwen, zonder extra isolatie?

Misschien biedt warmbeton een oplossing. Het Applied Technology Laboratory in Rotterdam werkt mee aan het onderzoek naar dit vernieuwend product.

Warmbeton is een beton met een hoge thermische inertie. Door de bijzondere samenstelling (onder andere geëxpandeerd glas en speciale hulpstoffen) beschikt het over uitzonderlijke isolerende eigenschappen. Dankzij een hoog accumulerend vermogen blijft de warmte 's zomers langer buiten en 's winters langer binnen. En omdat warmbeton ook

Beton is niet louter een bouw materiaal, maar ook een isolatiemateriaal. Hoe ver kan innovatie gaan wat betreft isolatie?

WARMBETON

een luchtdichte en koudebrugvrije wand waarborgt, leveren dunnere wanden duurzame woningen op. Zo wordt het mogelijk om monolithisch te bouwen, zonder extra isolatie. De productsamenstelling preciseren is geen gemakkelijke klus. Het Applied Technology Laboratory in Rotterdam is op zoek gegaan naar een betonmengsel met een lage dichtheid dat ook nog eens het risico op scheuren tot een minimum beperkt. Naast laboratoriumtesten vonden er ook al enkele industriële testen plaats. ENCI werkt nu mee aan het breder onderzoek op niveau van de brancheverenigingen en de groep.

Eigenschappen van warmbeton:

- warmtegeleiding: 0,13 W/(m·K)
- dichtheid: ca. 750 kg/m³
- druksterkte: > 10 MPa
- thermische weerstand: 3.5 m²·K/W (muurdikte: 45 cm)



Onze milieuafdruk terugdringen

We zijn vastbesloten om ons deel van de wereldwijde verantwoordelijkheid te nemen om de temperatuurverhoging onder 2°C te houden en we zullen onze impact op lucht, land en water blijven verminderen.

NO_x, SO₂, STOF

Emissies

Tijdens de productie van cement ligt de concentratie op constante kwaliteit, maar ook op het klimaat. HeidelbergCement Benelux houdt de emissies die vrijkomen bij de productie van klinker en cement binnen de uitstootlimiet.

ENCI Maastricht	2013	2014	2015	2016	2017
Stof: emissiereductie (g/ton klinker) t.o.v. 2008 (in %)	50,3	62,2	67	67,4	67,4
NO _x : emissiereductie (g/ton klinker) t.o.v. 2008 (in %)	65,7	72,7	77,2	79,1	77,3
SO ₂ : emissiereductie (g/ton klinker) t.o.v. 2008 (in %)	93,1	91,1	86,3	87	91,8

Ten opzichte van tien jaar geleden is er een significante daling in de emissie van stof, NO_x en SO₂. Die daling is geen recent fenomeen, maar vormt al enkele jaren een constante.

CO₂ EN ALTERNATIEVE BRANDSTOFFEN

Afval als brandstof? Dat is een economische en ecologische oplossing. Door in te zetten op zulke hernieuwbare brandstoffen, dringt HeidelbergCement Benelux zijn CO₂-uitstoot terug.

ENCI Maastricht	2013	2014	2015	2016	2017
Ton CO ₂ per ton klinker	0,754	0,785	0,770	0,760	0,798
Aandeel alternatieve brandstoffen (in %)	84,5	78,1	72,1	70,3	63,6
Aandeel biomassa brandstoffen (in %)	35,1	33,2	30,1	31,8	27,6

Door minder klinker te gebruiken in cement, slagen we erin om de CO₂-uitstoot bij de productie ervan te beperken.



In de groeves en de cementfabrieken (foto: ENCI Maastricht) wordt het spoelwater van de vrachtwagens al langer hergebruikt.

Waterverbruik beperken: meten is weten

Water wordt steeds belangrijker. Voor de hele mensheid, en dus ook voor de cementindustrie. Door een structurele controle wil HeidelbergCement te weten komen hoeveel water er binnen de groep verbruikt wordt. Op basis van deze metingen kan het waterverbruik beperkt worden.

De monitoring voorziet in een maandelijkse rapportering. Op korte termijn hebben deze rapporten al concrete resultaten opgeleverd: ze brachten lekkages aan het licht die meteen hersteld konden worden. Op lange termijn helpen ze om een realistische doelstelling te formuleren

Je kunt je milieuafdruk alleen maar terugdringen als je weet hoe groot deze is. Meten is weten. En dat gebeurt nu met waterverbruik van de groep.

WATERVERBRUIK

voor de groep: hoe groot is het waterverbruik en waar kan het beperkt worden? Een kpi op groepsniveau (het huidige verbruik terugdringen t.o.v. het verbruik in 2015) zal tot een concrete reductiedoelstelling leiden.

Los van de metingen lopen nu al initiatieven om het waterverbruik te beperken. Zo maken de betoncentrales van de groep gebruik van gesloten systemen om water te hergebruiken. In de groeves en de cementfabrieken blijft het hergebruik van water eerder beperkt: het spoelwater voor de vrachtwagens wordt opgevangen in bezinkbassins (waar slib in achterblijft) en daarna opnieuw als spoelwater gebruikt. Op basis van de metingen zullen er meer van zulke initiatieven kunnen worden uitgewerkt.

Hoe kunnen klanten de milieu-impact van constructies terugdringen? Mebin ondersteunt hen daarbij.

ONTWERPTOOL GROEN BETON

Mebin berekent én adviseert

Wat is de milieu-impact van een betonconstructie? Met de Ontwerptool Groen Beton ondersteunt Mebin zijn klanten om die impact te berekenen. En terug te dringen.

De Ontwerptool Groen Beton is een initiatief van het Betonhuis (de brancheorganisatie van de Nederlandse betonsector). De tool berekent welke impact betonmengsels en -producten hebben op het milieu. Mebin beschikt over een uitgebreide database met mengselsamenstellingen, afhankelijk van de toepassing van het beton, en weet dus precies hoe het beton is samengesteld. Daardoor kan Mebin de milieu-impact nauwgezet berekenen.

Mebin gebruikt de tool niet louter om berekeningen uit te voeren, maar ook om klanten te adviseren.



Mebin gebruikt de Ontwerptool Groen Beton niet alleen om berekeningen uit te voeren, maar ook om klanten te adviseren over duurzamere oplossingen.

Als partner binnen de HeidelbergCement Groep heeft Mebin namelijk een goede positie in klinkervervangende materialen. Op basis van die kennis en ervaring kan Mebin berekeningen uitvoeren op basis van grondstoffen met een lagere CO₂-voetafdruk. Per project bekijkt Mebin in hoeverre klinkerarm cement kan worden toegepast, of een betonsamenstelling met minder cement mogelijk is of met een hoger percentage circulair toegepaste materialen, ... Zo komt Mebin, samen met zijn klanten, tot duurzamere oplossingen.



3 Een goede buur zijn

We willen ons inspannen om de sociale en economische ontwikkeling van de gemeenschappen in onze omgeving te ondersteunen en om transparante communicatie naar al onze stakeholders te garanderen.

Goede afspraken maken goede burens. Dat bewijst ENCI bij de overdracht van een deel van de groeve in Maastricht.

PLAN VAN TRANSFORMATIE

ENCI draagt deel groeve Maastricht over

In april 2017 heeft ENCI Maastricht een deel van haar groeve overgedragen aan Natuurmonumenten. Iets meer dan een jaar later, in juni 2018, beëindigde ENCI de commerciële winning van kalksteen in de groeve van Maastricht. Dit betekent zeker niet het einde van de activiteiten van ENCI in Maastricht. Günther Gach (directeur ENCI Maastricht) licht de toekomst van het bedrijf en het gebied toe.

Kalksteenwinning is gestopt

Günther Gach: "In 2010 is overeengekomen dat ENCI mocht blijven ontgronden tot juni 2018. Om de groeve uiteindelijk in 2020 op te kunnen leveren aan Natuurmonumenten, zullen we tot uiterlijk 1 juli 2019 bezig zijn met de eindafwerking en de inrichting: paden aanleggen, gebieden op hoogte brengen, hellingshoeken aanbrenge, grond herplaatsen voor bospercelen en



graslanden ... De kalksteen die daarbij vrijkomt, mogen we nog gebruiken in ons ovenproces voor de productie van klinker, het halffabricaat voor de cementbereiding. Maar wel met de beperking dat we onze oven dan nog maximaal 90 dagen gebruiken, verspreid over twee blokken. Uiterlijk in juli 2019 stoppen we de productie van klinker. De oven wordt daarna onklaar gemaakt, maar onze maalactiviteiten en de verlading blijven we gewoon voortzetten. We blijven dus cement produceren, alleen voeren we het halffabricaat klinker straks aan." "Een van de afspraken in het Plan van transformatie was ook dat we 50% van de rechten op onze milieuruimte moesten inleveren. Na het stoppen van onze oven- en groeveactiviteiten vermindert die milieudruk."

Scharnier tussen bedrijf en groeve

In 2017 heeft ENCI het noordelijke deel van de groeve al overgedragen aan Natuurmonumenten. Wandelaars en natuurliefhebbers kunnen sindsdien via een trap in de groeve afdalen en de doorsteek maken naar de andere kant.

Günther Gach: "Nu maken we de overgangszone – het gebied tussen het bedrijventerrein en de groeve (het toekomstige natuur- en recreatiegebied) – bouwrijp. Deze overgangszone wordt overgedragen aan de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied. Die is in 2010 onder andere opgericht om activiteiten te ontwikkelen waarvan de opbrengst dient om de groeve op lange termijn te onderhouden."

ENCI heeft in 2017 het noordelijke deel van de groeve in Maastricht overgedragen aan Natuurmonumenten. Wandelaars en natuurliefhebbers kunnen sindsdien via een trap in de groeve afdalen en de doorsteek maken naar de andere kant. Foto: Jan Schelling



“Door constructief samen te werken, is de groeveoverdracht bijzonder goed verlopen.”

“De bedrijven die in de overgangszone worden gevestigd, zullen een lagere milieuklasse hebben dan het bedrijfsterrein van ENCI. De overgangszone functioneert zo als scharnier tussen het bedrijventerrein en de groeve.”

Het onverenigbare verenigen

Het adagium van het Plan van transformatie is altijd geweest om ‘het onverenigbare te verenigen’. Günther Gach: “De betrokken partijen hebben enorme belangentegenstellingen en dat is een grote uitdaging. Maar we hebben in de voorbije acht jaar geleerd dat je wegen kunt bewandelen zonder elkaar onderweg te verliezen. Door de expertise van de verschillende partijen samen te brengen, kom je verder. Een mooi voorbeeld daarvan is de ontwikkeling van een slim waterplan voor

de groeve. Door de waterstromen van de Maas en het groevewater te optimaliseren, bereiken we een veel hoger ecologisch eindresultaat, waarbij er ook nog eens minder water weggepompt hoeft te worden.”

“Kijk, in 2010 is geschetst hoe de groeve eruit moest zien bij de overdracht. Dat noemden we het eindplan. Maar gaandeweg zijn er nieuwe inzichten gekomen, bijvoorbeeld over de hydrologie van het gebied. Dankzij die inzichten hebben we met z’n allen het eindplan kunnen verbeteren – door constructief samen te werken. Ondanks alle tegenstrijdige belangen is de groeveoverdracht in 2017 heel goed verlopen. Het resterende deel dragen we via de Provincie over aan Natuurmonumenten in 2020.”

www.enci-gebied.nl

Wie is erbij betrokken?

De eerste afspraken voor het Plan van transformatie zijn gemaakt tussen ENCI, Provincie Limburg en Gemeente Maastricht. Kort daarna werden ook Natuurmonumenten en Stichting Sint-Pietersberg Adembenemend (een vertegenwoordiging van omwonenden) betrokken bij het opstellen van het plan. Deze vijf partners zijn vertegenwoordigd in de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied en hebben zich samen in een juridische samenwerkingsovereenkomst verplicht om het plan uit te voeren.

Een goede buur kijkt verder dan vandaag. En heeft ook oog voor wie morgen bij het bedrijf betrokken is.

TRAINEESHIPS

Studenten doen ervaring op

Een aangename en leerrijke kennismaking met de cement- en betonsector. Dat is wat onze bedrijven aan studenten bieden. De verschillende vestigingen onderhouden goede contacten met scholen en opleidingsinstituten in de buurt én bieden uitgebreide traineeships aan.

Niet veel (bijna) afgestudeerden denken spontaan aan een baan in de beton- of cementsector. Daarom werken de afdelingen Marketing en Development & Recruitment samen om jongeren er wél warm voor te krijgen. Daartoe leggen ze contacten met diverse opleidingen. Medewerkers uit lokale vestigingen worden daar nauw bij betrokken.



Omgekeerd worden studenten ook betrokken bij de lokale vestigingen – door hen uit te nodigen om traineeships te volgen. De cementactiviteiten van HeidelbergCement Benelux biedt al vele jaren het Engineer In Training-programma aan. In dit programma van bijna twee jaar kunnen pas afgestudeerden ervaring opdoen in de cementfabrieken en maken ze ook kennis met de andere bedrijfstakken van de groep. Daarnaast zijn er ook kortere traineeships voor granulaten, beton en stafdiensten. Momenteel wordt bovendien een Benelux Trainee Track ontwikkeld, waarbij alle Benelux-trainees vier keer per jaar samen een training volgen.

De traineeships zijn niet alleen een goede zaak voor de studenten; om duurzaam te blijven groeien, hebben onze bedrijven zelf ook baat bij de instroom van nieuwe inzichten en ideeën.



Naar uitmuntendheid in veiligheid en gezondheid op het werk

We spannen ons in om de gezondheids- en veiligheidsvoorwaarden van onze werknemers, onderaannemers en derden continu te verbeteren.

HEALTH & SAFETY

Waarom veilig werken zo belangrijk is? In de eerste plaats voor de veiligheid van alle medewerkers: iedereen wil zijn werkdag veilig beginnen en veilig eindigen. Daarnaast gaat uitmuntendheid op het vlak van veiligheid ook hand in hand met uitmuntendheid qua werk.

In het algemeen wijzen de cijfers op een positieve tendens. Meer in detail blijkt dat menselijk gedrag (zowel van eigen medewerkers als van onderaannemers) de belangrijkste oorzaak van ongevallen blijft. Bij de meeste ongevallen zijn chauffeurs betrokken, vooral van betonmixers. Voor deze doelgroep werden specifieke veiligheidsacties uitgewerkt.

Arbeidsongevallen met verzuim*	2013	2014	2015	2016	2017
Eigen medewerkers	34	33	15	21	18
Onderaannemers	10	17	15	16	9

In 2017 daalde het aantal arbeidsongevallen met verzuim met 27% (t.o.v. 2016, voor eigen medewerkers en onderaannemers).

Frequentiegraad* (eigen medewerkers)	2013	2014	2015	2016	2017
Long Time Injuries per miljoen gewerkte uren	10,6	9,16	4,47	5,94	5,15

Het doel om de frequentiegraad te verlagen is bereikt: in 2017 daalde die met bijna 14% (t.o.v. 2016).

Graad van ernst* (eigen medewerkers)	2013	2014	2015	2016	2017
Verloren dagen per miljoen gewerkte uren	535	366	278	288	321

Ondanks een lichte stijging in 2017 blijft de graad van ernst toch sterk onder het niveau van 2014 en vroeger.

* Cijfers voor de Nederlandse en Belgische activiteiten van de HeidelbergCement Groep.



Veiligheid zichtbaar maken:
op alle vaste onderdelen
op onze locaties zijn gele
markeringen aangebracht.

CLEAN SITE / SAFE SITE

Schone werkplekken zijn veilige werkplekken. Zo streven we naar uitmuntendheid in veiligheid en gezondheid op het werk.

clean site
safe site

Uitgliden, struikelen, vallen. 30% van alle arbeidsongevallen binnen de HeidelbergCement Groep wordt daardoor veroorzaakt. Met het project 'Clean Site/ Safe Site' willen we zulke ongevallen vermijden.

Een wanordelijke werkplek vormt een risico. Daarom hebben we de voorbije jaren veel inspanningen geleverd om de veiligheid op onze locaties te verbeteren. De meeste locaties zijn al vertrouwd met de principes van 5S (Sorteren, Schikken, Schoonmaken, Standaardiseren en Standhouden), maar Clean Site/Safe Site gaat verder:

- op alle sites worden installaties en machines regelmatig gecontroleerd op defecten;
- een wedstrijd daagt medewerkers uit om continu naar een meer ordelijke werkomgeving te streven – en deze in stand te houden. Via foto's (voor en na) en met bezoeken aan de locatie zelf gaan we na welke locatie het beste initiatief heeft genomen en op welke locatie de situatie het meest verbeterd is. Voor beide locaties is een prijs gereserveerd.

Door deze inspanningen op een gestructureerde manier door te zetten kunnen de verbeteringen duurzaam in stand worden gehouden.



De meeste arbeidsongevallen? Die vinden plaats in het verkeer. Om chauffeurs – vooral van betonmixers – te beschermen, concentreert ‘Go for zero’ dan ook op veilig rijden.

Safety Week geeft prioriteit aan veilig rijden

Van alle medewerkers zijn onze chauffeurs het meest kwetsbaar: vaak op het werk, vaak in risicovolle situaties. Bij liefst 67% van de ongevallen met arbeidsongeschiktheid zijn chauffeurs betrokken. Tijdens de Safety Week van 2017 werd er uitgebreid aandacht besteed aan veilig rijden.

VEILIG RIJDEN

Veilig in je voertuig, veilig op de weg: tijdens de jaarlijkse Safety Week werd er geconcentreerd op chauffeurs.

Tijdens de Safety Week werden workshops gehouden rond ‘veilig rijden’. Men concentreerde zich daarbij op chauffeurs van betonmixers: omdat zij doorlopend op de baan zijn, vormen zij de belangrijkste doelgroep. Ook onze communicatiekanalen concentreren zich op het thema: een speciale editie van het interne magazine DynaFlash (met tips rond verkeersveiligheid, gezondheid en ergonomie), een bedrijfsfilm gewijd aan het thema, het project ‘Day in the life of a driver’, ...

‘Veilig rijden’ bleef niet beperkt tot die ene week. Er werden speciale tools ontwikkeld om chauffeurs te helpen om veilig aan de slag te gaan:

- dagelijkse checklist voor chauffeurs op locaties en groeves: vóór ze aan hun werk beginnen, moeten chauffeurs alle essentiële veiligheidspunten controleren. Op een formulier, bestemd voor hun leidinggevende, duiden ze aan dat ze die controles hebben uitgevoerd. Ze vermelden ook eventuele defecten, zodat er tijdig reparaties kunnen worden uitgevoerd;
- LMRA (last minute risk analysis): met een korte risicoanalyse bepalen chauffeurs mogelijke gevaren op hun werkplek; er werden boekjes verspreid die helpen om zo’n LMRA uit te voeren.

Laat zien dat je met Health & Safety begaan bent. Want veilig gedrag werkt aanstekelijk.

VISIBLE FELT LEADERSHIP

Rolmodel voor veiligheid

Veiligheid is een zaak van iedereen. Met Visible Felt Leadership geven leidinggevenden van onze bedrijven het goede voorbeeld: ze vertellen niet alleen hoe je veilig werkt, maar ze tonen het ook.

Visible Felt Leadership is begonnen als opleiding voor het topmanagement. Gaandeweg worden alle leidinggevenden erbij betrokken, tot het niveau van meestergast. Door op het terrein het goede voorbeeld te geven, moedigen ze veilig gedrag aan en vergroten ze het bewustzijn rond veiligheid op de werkplek. Alle leidinggevenden schrijven ook een persoonlijke verbintenis uit: die boodschappen worden – zichtbaar – opgehangen aan de receptie van het hoofdkantoor.



Walk the talk: leidinggevenden geven zelf het goede voorbeeld en spreken medewerkers aan over veilig en onveilig gedrag.

In 2017 lag de klemtoon op veiligheidsgesprekken. Hoe spreek je mensen aan op veilig en onveilig gedrag? Leidinggevenden kregen hulpmiddelen aangereikt om zulke gesprekken te voeren. Alle gesprekken worden gerapporteerd in een digitaal systeem: wat is het probleem en welke actie wordt eraan gekoppeld? Health & Safety volgt die meldingen op, om gepast te kunnen inspelen om de meest frequente problemen. In andere landen van de groep is al gebleken: door meer veiligheidsgesprekken te voeren daalt het aantal ongevallen.

Uitmuntendheid in gezondheid en veiligheid op het werk? Dat begint bij vitale, gezonde medewerkers.

PULSO

Tips voor een gezond leven

Veilig en gezond aan de slag? Dat is niet alleen een zaak van de werkgever (die er procedures en richtlijnen voor uitwerkt), maar ook van de werknemer zelf.

Bij HeidelbergCement Benelux kunnen medewerkers daarvoor terecht bij Pulso (het vroegere Eupora), dat hen sinds kort ook ondersteunt inzake vitaliteit, goed slapen en stresspreventie.

Medewerkers konden al langer op Pulso rekenen voor juridische, budget- en psychologische ondersteuning. Recent werden daar vitaliteit (beweging en voeding), slaap en stresspreventie aan toegevoegd. Waarom de keuze voor deze drie modules? Medewerkers kunnen gemakkelijk zelf bijdragen aan een gezond leven, en de impact ervan – op het werk en op het ziekteverzuim – valt niet te onderschatten. Om de dienstverlening voor



deze nieuwe modules bekend te maken (en de drempel ernaartoe te verlagen), vond er een informatiebijeenkomst plaats op het hoofdkantoor in Den Bosch.

De dienstverlening van Pulso kreeg in 2018 een online verlengstuk. Met EAP Online (Employee Assistance Programme) kunnen medewerkers op de website van Pulso informatie raadplegen of testen doen, zoals Happy Care: deze test toont hoe gelukkig je bent (in je werk en privé) en geeft een 'pad' aan dat je kunt bewandelen om je geluksgevoel te verbeteren of te behouden. Online kun je ook een afspraak maken met een coach. De begeleiding van zo'n coach is individueel, maar Pulso biedt

Meer dan 6% van de medewerkers heeft het voorbije jaar een beroep gedaan op ondersteuning via Pulso.

op specifieke momenten ook ondersteuning voor grotere groepen aan:

- na zware ongevallen in Amsterdam en Rotterdam werden er traumameetings gehouden voor de betrokken teams;
- bij de reorganisatie van ENCI Maastricht waren er ondersteuningsmeetings voor de managers.

A large grey dump truck is shown in a quarry, unloading a load of sand. The truck's bed is tilted upwards, and sand is falling from the back. The quarry walls are made of layered sandstone. A large, semi-transparent teal number '5' is overlaid on the left side of the image.

5 Circulaire economie ondersteunen

We gaan zuinig om met onze natuurlijke rijkdommen door steeds meer gebruik te maken van alternatieve middelen ter vervanging van natuurlijke grondstoffen.

ALTERNATIEVE GRONDSTOFFEN

Cement hoeft niet uitsluitend gebaseerd te zijn op natuurlijke grondstoffen. ENCI is koploper wat betreft samengestelde cementen met secundaire grondstoffen, afkomstig van andere industrieën.

Maastricht, Rotterdam, IJmuiden	2013	2014	2015	2016	2017
Cementproductie (in ton)	1.954.833	2.024.407	1.970.595	2.272.570	2.392.942
Aandeel klinker in cement (in %)	53,36	52,43	49,92	47,96	50,25
Alternatieve grondstoffen in cementproductie (in ton): slak en vliegas	833.616	826.399	863.767	1.044.720	1.047.745
Alternatieve grondstoffen in klinkerproductie (in ton): slak en vliegas	85.099	97.970	83.792	78.138	84.254
Andere alternatieve grondstoffen* in klinkerproductie (in ton)	55.395	54.245	47.365	49.173	67.883
Alternatieve grondstoffen: totaal	974.110	978.614	994.924	1.172.031	1.199.882

In functie van de toepassing optimaliseren we onze cementen, waarbij we de inzet van alternatieve grondstoffen maximaliseren. Deze samengestelde cementen worden gepromoot.

* IJzeroxide, slib



Bij afbraakwerken verandert beton in betonpuin. Bij Rewinn wordt dat betonpuin de basis van nieuw beton. Mebin ondersteunt deze vorm van circulaire economie.

REWINN

Van oud naar nieuw: het betonpuin van de oude viaducten op de A9 dient als grondstof voor het beton voor de nieuwe viaducten.

Rewinn en Mebin sluiten betonkringloop bij Badhoevedorp

De nieuwe viaducten van de A9 bij Badhoevedorp? Deze worden gebouwd met het betonpuin van de bestaande bruggen en viaducten. Rewinn verwerkt het gesloopte betonpuin: eerst wordt het gebroken, daarna wordt het in de granulaatwasser verwerkt en gecertificeerd. Mebin gebruikt deze hoogwaardige betongranulaten daarna als zand- en grindvervanger voor het beton voor de nieuwe viaducten.

Primaire en secundaire bouwstoffen? Ze gaan perfect samen. Dat bewijst Rewinn, de samenwerking tussen Sagrex en Theo Pouw Groep (recyclingspecialist uit Amsterdam). Rewinn gaat aan de slag met betonpuin van gesloopte bouwwerken en sluit zo de betonkringloop.

Dit doet Rewinn met betonpuin van gesloopte bouwwerken: het puin breken, tot kleine delen zeven (die vergelijkbaar zijn met grindfracties) en die weer inzetten als grindvervanger voor nieuwe projecten. Door zulke secundaire materialen in te zetten, hoeft Rewinn geen natuurlijke grondstoffen aan te spreken.

Het initiatief slaat aan: al een jaar lang produceert Rewinn – op grote schaal – aanvullend materiaal uit sloopafval. Diverse partijen passen dat materiaal opnieuw toe in beton, onder meer voor de A9 bij Badhoevedorp, die zowat 600 meter naar het zuiden van het dorp wordt omgelegd.



Compliantie garanderen, transparantie creëren

We handelen volgens de internationale mensenrechten en volgens de anticorruptie- en arbeidsstandaarden. We werken proactief, open en transparant samen met al onze stakeholders.

In de zware industrie zijn compliance en anti-corruptie gevoelige onderwerpen. De Nederlandse bedrijven van de HeidelbergCement Groep zijn zich daar ten volle van bewust – en zetten er dan ook ten volle op in.

COMPLIANTIE EN ANTI-CORRUPTIE

Vinger aan de pols

Mededingingsrecht, gedrag volgens zakelijke gedragscodes, anti-corruptierichtlijnen, dataproctectie, ... Het compliance pakket van zowel de HeidelbergCement Groep als de Nederlandse bedrijven omvat vele richtlijnen. Door betrokken medewerkers er op geregelde tijdstippen over te informeren, worden de richtlijnen rond compliance en anti-corruptie onder de aandacht gehouden.

De betrokken medewerkers krijgen elk jaar een (verplichte) interactieve opleiding: het ene jaar e-learning, het andere jaar een face-to-face presentatie of training. Bij beide types opleidingen wordt, via concrete vragen en voorbeelden, getest hoe groot de awareness is. Zo krijgen medewerkers na de e-learning oefeningen voorgelegd om

een certificaat te behalen. Daarnaast zijn alle richtlijnen rond compliance permanent beschikbaar op het intranet: een luik waarop alle relevante documenten staan. Dankzij regelmatige updates van de site houden medewerkers de vinger aan de pols van recente wijzigingen.

Om non-compliance tegen te gaan wordt in de groep het interne controleprogramma EPMS gebruikt. E-mails van personen die vaak contact hebben met concurrenten worden afgezocht op bepaalde kernwoorden. Bevatten deze mails zulke kernwoorden, dan worden ze nader onderzocht door afdeling Compliance om na te gaan of de inhoud conform de richtlijnen is. Deze extra controle is een preventief element in de aanpak van de groep.



Welke medewerkers zijn erbij betrokken?

- Medewerkers die betrokken zijn bij aanbestedingen, o.a. bij de beslissing over de aankoop van goederen en diensten
- Medewerkers van afdelingen die samenwerken met externe dienstverleners (advocaten, accountants, auditors, consultants, ...)
- Medewerkers van de afdelingen die verantwoordelijk zijn voor het verkrijgen van vergunningen van overheidswege en andere goedkeuringen
- Verkoopmedewerkers
- Medewerkers die betrokken zijn bij bedrijfsovernames en strategische projecten
- Medewerkers die betrokken zijn bij MVO (sponsoring, donaties, ...)
- Medewerkers van het directiecomité (het Benelux management)



Kwaliteitsvol cement, beton en granulaten produceren, veilig werken en het milieu beschermen: dat is het credo van de HeidelbergCement Groep. Verschillende controle- en beheerssystemen helpen om daarover te waken.

ISO EN AID INTELEX

Kwaliteit, veiligheid en milieu hebben de hoogste prioriteit. Interne controle en risicobeheerssystemen zorgen ervoor dat de richtlijnen daarrond worden nageleefd.

Kwaliteit, veiligheid en milieu bewaken

Hoe kun je als organisatie voortdurend verbeteren?

Door kwantificeerbare objectieven vast te leggen, door te meten of je die behaalt en – als dat niet lukt – te bekijken wat je moet doen om ze wél te behalen.

De HeidelbergCement Groep doet dat volgens de internationale ISO-standaarden én via een eigen systeem: AID Intelix.

De ISO-normen rond kwaliteit (9001), veiligheid (18001) en milieu (14001) vereisen dat er doelstellingen worden gedefinieerd, dat die gemeten worden en dat er verbeteracties worden opgesteld om die doelstellingen indien nodig te optimaliseren. Binnen de groep leven die normen vooral op operationeel niveau, op onze sites. Sowieso zijn er in de industrie heel wat externe controles, maar door eerst interne controles uit te voeren, kunnen klanten rekenen op conforme producten. Medewerkers worden sterk gesensibiliseerd over kwalitatieve risico's.

Medewerkers kunnen zelf ook verbeterpunten of onveilige situaties melden. Daarvoor is er een interne tool ontwikkeld: AID Intelix. Met deze tool wil de groep alle informatie op één plek samenbrengen. AID werd initieel ontwikkeld voor veiligheidsaspecten, maar het is de bedoeling om ook meldingen rond kwaliteit en milieu mogelijk te maken. Alle aspecten geconcentreerd samenbrengen op één tool maakt het mogelijk om syntheses te maken en een algemeen verbeterstelsel uit te werken. Die verbeteringen moeten teruggekoppeld worden naar de medewerkers op het terrein, zodat zij weten waartoe hun informatie heeft geleid. Met het oog op risicopreventie leidt elke melding tot een minutieuze analyse. De groep hanteert daarbij het motto: als je meent dat iets niet-conform is, is het je taak en je plicht om het niet te doen en om te waarschuwen, zodat de nodige maatregelen kunnen worden genomen.



De Sustainability Update is een publicatie van HeidelbergCement Benelux. Niets uit deze uitgave mag gekopieerd of verspreid worden zonder toelating van de verantwoordelijke uitgever.

Foto's

Beeldbank CBR, ENCI en Shutterstock®, © protected

Publicatie

september 2018.

Verantwoordelijke uitgever

CBR nv, Boulevard de France 3-5, 1420 Braine-l'Alleud